

РУСЛАН

•Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажи Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Передплата
на «РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.
За границею:
на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

Капітуляція поступовців.

Що поступовці німецькі — колишні ліберали і вірноконституційники — вже скапітулювали перед Шенерером і його пангерманською програмою для австрійських Німців — сего не треба доказувати. Доказ на се доставили в послидних часах самі поступовці устами своїх провідників: Функого, Пергельта, Шікера, Гросса і др. Коли в маю сего року Вольф виправив ся до Дрездна, щоби там перед мужами великої Германії пожалувати ся на мнимий угнет Німців в Австрії, уважано се паломництво простим вибриком паленого Вольфа, з котрим ніхто з провідників лібералів чи поступовців не схоче солідаризовати ся. Однакож виправа Функого, Шікера і Вольфа до Липска подала вже яснійший доказ, що поступовці завернули на шлях, котрим від літ поступав Шенерер, а котрий значить одно, що зрада державна на Австрії. Повний доказ капітуляції перед пангерманізмом Шенерера подали збори, що відбули ся 12 с. м. в Хебі, куди прибуло 14 поступових послів німецьких і подавши Шенерерови обі руки проголосили річи, з котрих виходить, що програма Шенерера сталась вже їх ісповідію політичною. Дневники віденські промовчють основу тих річий з огляду на прокураторшу державну, а подають лише ухвалу тих зборів, котра взиває всіх бурмістрів німецьких міст в Чехії, щоби они в найблизшим часі приостановили виконуване порученого круга діланя, т. є. стяганє податків і побір рекрута. Обструкция в парламенті австрійскім і застановленє всяких чинностей законодатних видалась поступовцям недостаточним средством. Они змагають до

задержаня машини адміністраційної держави, до стрейку властей автономічних.

Крім того взяли поступовці також участь в демонстраційнім поході, зааранжованім Шенерером з двірця до міста з пісню на устах: „Die Wacht am Rhein“ і з висилкою поздоровної телеграми до зелізного канцлера в Фрідріхсбурге яко основателя великої Германії.

Чи треба ще лучного доказу на капітуляцію вірноконституційників австрійских перед іредентою німецькою? Душа австрійских Німців розкрила ся в цілій наготі. Се не пуста кокетерия, не полоханє, не демонстрация, а в фактах тих проявились ті думки, змаганя і бажаня, що від давна крились на дні душі скритих пангерманів австрійских. І чи можуть прочі сторонництва парламенту австрійского числити ся з сторонництвом, що зійшло на такі манівці? Чи поступовці німецькі можуть ще дальше уважати ся за «staatserhaltende Partei», за яку они при всякій нагоді в протиположеню до Славян австрійских видавали себе? Мабуть німб той розвіяний раз на все, а Німців австрійских належить ся уважати за елемент, на котрий Австрия числити не може. Они були так довго Австрійцями, як довго прочі народи були для них вазалами і материялом до експльоатації. З хвилию, в котрій ті народи скинули з себе ярмо німецкости, очи Німців австрійских звернулись на дохід, на Германію. Офіціальні дневники віденські накликають їх вправді ще до повороту, апелюють до їх традиційної лояльности, зливають їх холодною водою, щоби отямились, але се мабуть вже пуста робота. Симпатії їх для Австрії були так довго щирі, як довго та Австрия була «eine deutsche Ostmark», як довго були надії на германіза-

цію Славян австрійских і зреалізованє великої місії Німеччини на сході. Нині ідея пангерманьска Шенерера пішла горою, а всякі Функи, Шікери і Пергельти склонили низенько свої голови перед сею ідеєю і пливуть струєю центрифугальною. З сего змаганя мусить нині правительство австрійске потягнути консеквенції і без великого намислу оперти ся о ті елементи, в котрих програмі від давна поставлена теза: «як би Австрії не було, то треба би єї витворити».

Посол Крамаж про ситуацію.

Віцепрезидент Крамаж станув 12-го червня перед своїми виборцями в Горіці, щоби пояснити їм найновіший подї в палаті посольській. Теперішня хвиля — сказав пос. Крамаж — має вагу на будучність. Нова палата, в котру увійшли і заступники V. курії, переходить кризу. *Всі сторонництва соціальні і національні держать ся сильно своїх програм.* В тім моменті вся вага, а не в хвилевім занепокоєню Німців і їх успокоєню. Той проблем липає ся до рішєня. Від помарєня програмів зависить спокій внутрішній. Німці внесли може мимохіть на порядок денний питанє *централізму і федерації.* Але те питанє стоїть і єго треба рішити. Наше сторонництво, хоч сильне, мусить осторожно хоч рішучо поступати.

Ми не можемо ставити надмірних бажань. Ми не можемо жадати всего нараз, бо тоді важки могли би перехилити ся на сторону наших противників. Осторожно поступати не значить однакож уступати. Але і радикалізм не додасть нам сили. З того становиסקа дивлюсь я на справу німецько-чеську. Ми готові подати руку Німцям. Борба не є нашою остаточною цілю.

Думки і пісні АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

XVII. Думка Червонорусця.

(«Думки и пісни» стр. 79—80).

Все ся втихомирло.... либонь заснуло!
Вже по вимощених улицях не грякотить,
Не лящить і голосний москаль: кипить, кипить!
Де-коли гукне на башті, й понесе ся
Гук по городові, і мале жахне ся....
А ніхто не вештає ся і не гомонить....
Тільки з криш залізних дождч то каша, то дзюр-
чить....
Все ся втихомирло, либонь заснуло!
Край в сию пору згадує ми ся частенько,
Де густі луги, садочки зелененькі,
Й хаточка з між них біліє ся панянкою....
І в садках, в гречках, в лісах пасіки і бджілки!
Де святки з колядкою, весна з веснянкою,
І такі чудні казки, күмедні загадки;
Де дівчина із піснями, з чорними бровами....
Де жила старовина, поки жили батьки!

Хто тя, краю милий, хто по волі кине?
Хто к ті із чужини, краю, не полине,
Із за моря думкою, з за гор голубкою?
В безрідного душа вяне, серце стине;
Полину-ж к ті хоча думкою-голубкою!
Тяжко-важко, тяжко важко на чужині:
Чужина мя не родила і не колихала,
Мя не годувала, може й не бажала!

XVIII. Гетьман.

(«Думки и пісни» стр. 81—3).

В туман зіроньки поховали ся,
І місяць у хмарі заплив;
Річки дождчові снували ся...
Старий Дніпр шумів, гомонів.

Високо на замці, в сию ніченьку,
Наш гетьман вельможний стояв.

Чи він любував ся на річеньку,
Чи слухав як дождч порошав?

Він голову сиву схилив як билину,
І пильно орлом позирав на Україну.

«На сторожі мое ухо;
А все тихо, а все глухо!
Чи козак і кінь умер?
Чи орел без крил, без пер?
Вже край втихомирив ся: чую од моря до моря
Не пахне вже ворога дух,
Не має вже вражого трупу...
Як на гробовищах в ніч глузу,
Де смерть все розсипала в пух,
Все, чую, тихо од моря до моря...
Чи орел без крил, без пер?
Чи козак і кінь умер?
Все і тихо, все і глухо...
Даром на сторожі ухо!»

Прислухав ся, глянув ще раз на Україну,
Схиливсь як билина і сам в домовину....

На замок дивлю ся: вже в ніченьку
Пан гетьман либонь не стоїть....
І сльози не каплють на річеньку,
Й не слуха, як дождч порошчить!..

У хмарі зірки поховали ся,
І місяць заплив у туман...

Річки дождчові снували ся,
І Дніпр гомонів як гетьман.

XIX. Старець.

(«Южний рускій зборник» стр. 27—8).

Вітрець передзимний, вохкий, холоденький
В діброві засохшим листом шелестить.
З торбинкою старець йде свий, старенький;
Лист жовтий, червоний шумить, хрупотить.
«Колісь-то (він шепче), за батька і нььки,
Возили в сию пору, складали стійки...
Була тоді хата, садки зелененькі,
Сонце і скотинка, город і бджілки.
Умерли: пропала худоба, хатина, —
І по миру старцем пустили мене;
Схилию головку як тая билина,
Усяк як чужого од себе жене.
Гинаюсь по селах, ночую край тину, —
Чужий і села, і хати, і тини!
Хіба може вітер в лихую годину
В степу поховає: не бовкне і дзвін!
В село причвалаю в неділеньку вранці, —
Одну мені радість ще Господь зберіг:
Дом Божий — дом рідний для Божого старця!
Задзвонять до церкви, то я на поріг!
Вітрець передзимний, вохкий, холоденький
В діброві пожовклим листом шелестів...
Дзвонили до церкви; йшов старець швиденько:
Втомив ся, схилив ся, й на віки зомлів.

XX. Козача смерть.

(«Думки и пісни» стр. 87—9).

Посвячено

ПЕТРУ ПЕТРОВИЧУ АРТЕМОВСКОМУ-ГУЛАКУ.

Сваты поноша, й сами полегоша.

Де недавно козак гомонів,
Його кінь тупотів

Се лише средство, щоби діяти до прав історичних і вибороти повну рівноправність і рівновартність для обох народів. Хто бажає для себе привілеїв, той не бажає миру. Треба бути ясним. Найуміріваніший з посеред нас мусить домагати ся повної рівноправности обох язиків в цілїм королівстві. Розпорядження язикові не переводять навіть в цілости того принципу а лишают немецкій мові деякі ширші права. Мимо того валять Німці нижній парламент. Чи можна в таких обставинах думати, що ми близькі до помиреня? Деякі остроти в розпорядженнях може би дали ся злагодити, але від основ рівноправности не може відступити правительство а тим менше нарид чеський. Тільки чи спосібні Німці нині до того, щоби вдатись з нами в переговори? Та і з ким тут переспраляти? Думаю проте, що надія на примиренє нас з Німцями тою дорогою дуже слаба, тим слабша, що більша посїлєсть німецька, що могла посередничити, своїми виступами в парламенті зрєкла ся майже сеї ролі.

Ми хочемо лише справедливости. Як Німці поставлять ся на таким самим становищу, то ми помиримось. Як ні, то роз'яренє лише зростє. Тоді однакож потерпить найбільше правительствo. З нинішньої ситуації можна найти вихід, але не наша річ шукати за тим виходом. Се задача правительства. Оно повинно собі передо всім ясно здати справу з того, що хоче. Я не кину камінєм на правительство, що супроти нас було справедливе. Я не опуцую єго в єго тяжкій борбі з Німцями задля розпоряджень язикових. Се було би нельожно і неполітично. Але признаюсь, що наші відносини до правительства не суть такі, яких ми надіялись. Они не суть щирі і ясні. Ми бажали, щоби правительство управляло в дуєї автономістичним. А оно видало вправді справедливі розпорядження язикові, але нарушило їх само через звисні доповненя. Наше довіре до правительства захитанє. Оно поверне, наколи правительство поправить наші відносини на Мораві. Се єго обовязок. Я не звичайний грозити, але ми вже переведемо доказ, що наше сторонництво не треба легковажити. Одно повинно правительство мати на памяти, іменно те, що наколи хоче мати правизцу за собою, то мусить признати ся до автономії. Се не буде для него стидно. Більшість готова. На ній може теперішнє правительство оперти ся, але без більшости оно не в силі довго удержати ся при кермі. Правительство мусить впрочім іти з автономістичною більшістю, бо иншої не має. Наше становищеко в тій більшости ясне.

Ми висказали єго в адресі. Се поступ в розвою ідей, які заступаємо. Ми не опустили з нашої програми нічого. Ми шукали і нашли те, що нас лучить, а в тім що нас ділить, полишили ми собі свобідну руку. Але то, що нас лучить

Як на Ляха козак налітав,
В нього спис запускав;
Там тихо по білому стенові сивий
Туман розлягає ся...
Ясний місяць то із-за хмари погляне,
То в хмару ховає ся...
Степ-земля рідну й нерідну кров допиває;
А проміж трупами стогне, мов розмовляє...
То старий козак із сином віку доживає,
І порубаний з посіченим він розмовляє...

— Батьку, батьку! менї душно, мене пече,
В горлі засихає!
— Синку, синку! біля мене все кров тече,
Водичі не має!

— Батьку, батьку! хто по нас в степу заплаче,
Хто нас поховає?
— Чуєш, синку? чорний ворон веть ся, криче,
За дяка сьпіває!

— Батьку! із-за плечий мороз подирає,
В серці стине, стине...
— Труном вкрий ся, кровю вражою умий ся,
И їх не трохи гине! —

Оттак розмовляло, далі застогнало,
А далі й замовкло... тільки кров дзюрчала...
Де недавно козак гомонів, його кінь тупотів, —
Ворон крикав, літав і спускав ся, й на трупах
[сїдав...
Чуєш, як і вітер засвистів, загомонів?
Плаче, оплакує козаків — своїх братів!...
Кости по стєнах в пісках ховає,
Пієню поминальну сьпіває...

(Далі буде.)

не є мертва буква а жива програма, котру хочемо виконати. Теперішня більшість знає, що їй не вільно в нічїм уступити, наколи не хоче пропасти. В тім лежить порука на лучшу будучність, в котру я вірую. *Нове мусить настати*, а тим новим може лише бути справедливість супроти *всіх країв коронних і народів*. Дай Боже, щоби єго не звихнули чужі, непередвиджені впливи або наша власна вина.

Вісти політичні.

Берлінська «Kreuz-Zeitung» заговорила про демонстрації наших пангерманців на території німецькій в окремії поважній статі, поливши Функого і єго товаришів студеною водою. Она каже: Правительство австрійське не скаїтуєє супроти обструкції і не відкличе розпоряджень язикових. Такого прецеденсу не було в жадній конституційній державі, щоби правительство піддавалося меньшостям парламентарним, тим менше, що обструкційні елементи ради державної не суть суспільні а роздроблені на фракції, з котрих кожда посїдає окрему програму. Німці роздробили ся нині в парламенті австрійськїм аж на шість сторонництв, а з сїх два йдуть солідарно з правительством. Не можна проте казати, що опозиция говорить в імені всіх Німців австрійських. Опозиция може до нині повеличати ся лише одним успіхом, іменно тим, що бурдами своїми здержала машину парламентарну і довела парламентаризм і конституцию австрійську до абсурда. Що се вода на млин социалістів і їм споріднених сторонництв, се ясно. Але годі виправдати, на що і по що солідаризують ся з такою акцією умірівані елементи німецькі, останки давнійшого конституційного сторонництва. Впрочім чи оправданий жалє Німців до розпоряджень язикових? Ні. Таж в тих розпорядженнях сформувано лише те, що від давна істнувало в практиці. Права Німців в нічїм не нарушені. Кождому з них вільно в своїм язичі відносити ся до урядів і властей. Чомуж би не вільно було Чехам уживати свого язика, коли Німці уживають свого? Те саме дотикає і внутрішньої перениски межі властями, що суть обовязані полагоджувати всі подана в тім язичі, в якім ті подана внесєні. Ми не бачимо ніякої кривди німецької. Таж в Австрії конституция признала всім народам рівноправність. Тому допускають ся великого грїха ті, що спиняють житє парламентарне. Обструкційні повинні тямити, що в Австрії виростло молодше покоління німецьке, що під управою спосібних публіцистів стремить просто до федерації. А федерація була би шкідливіша для Німців, котрі в Австрії становлять ледви третину всего населєня та ще розбиту під взглядом географічним, культурним і партійним. — З статі сеї показує ся, що праса німецька обективнїше судить, ніж самі Німці австрійські, про звисні розпорядження язикові і бачить ясно, що обструкция може з часом витворити дійсну конечність перетворєня Австрії на чєсто федеративну державу з шкодою для елементу німецького. Німці-ліберали і вірноконституційні коплють власними руками грїб центральному парламентови.

«Słowo polskie» подає вість з Відня, що цісар поручив бар. Хлюмецькому і Людвіксдорфови, починити перші кроки до навязаня переговорів з Чехами. Переговори будуть вести ся в Празі і Берні моравскім, не втягаючи в акцию правительства.

«N. fr. Presse» у вступній статі недільного виданя подаєсь крихту взад, кличучи до правительства: Гр. Бадені заявив колєсь, що хоче вести сторонництва, найжеж тепєр веде. Обовязком єго є, подати услівя примирєня і заворожити борбу. Найже не тратить часу! Авантюра липска, видко, не припала до смаку і генеральній управі псевдолібералів німецьких. Подібно накликує і «Deutsches Volksblatt», щоби правительство будовало для обструкції мієт до повороту. Тількож чи Шенерєр яко шеф штабу обструкційного, вступить на сей мієт?

Праса німецька накинутає сими днями, здає ся з ініспірації Бісмарка, на Австрию зазближенє до Росії і рада би знати, які суть услівя того зближеня? На се питанє відповідає «Pester Lloyd», що Австрия! зблизилася до Росії

лише в цілі удержаня європейського мира і status quo на Балканах.

Амбасадори держав європейських мали вже покінчити головний нарєс мира межі Турєччиною а Грецією. Уложєне подробиць вимагає часу.

Новинки.

— Преосвященний Єпископ Юліан Куїловский виїхав сими днями на літний відпочинок до Неадови в перемиській єпархії.

— Автономія церкви на Уграх. Сими днями відбудє ся конскриция всіх католицьких виборців на Угорщині. Виборці ті виберуть делегатів з поміж себе і вишлють їх на конгрєс, скликаний королівським розпорядженєм. Делегати будуть радити над автономічною організацією церкви в краях корони сьв. Стефана. В обсяг автономії мають увійти слїдуючі справи: Заряд народної школи, безпосередній заряд маєтком церковних громад, вимір і розписанє церковних і шкільних податків, право єпітрахилє (iura stolae), змінє тягарів конкренційних і будівляних, получєнє дотації душпастирив. Конгрєс має також заняти ся справою впровадженя в житє сьвітєких віддїлів в єпископєських резиденциях, а то для оживленя церковного духа, в найширших сферах. Такі віддїли брали би участь в заряді адміністрації церковного майна. В парохіях має парох дістати дорадників з своїх парохіян. Конгрєс буде отже радити над квєстиями, котрі у Німєччині і Франції є унормовані державними законами.

— Мінієтер рільництва у Львові. Позавчєра прибув до Львова гр. Ледебур, мінієтер рільництва в товаристві Струшкєвича і Попа. Просто з дороги удав ся мінієтер до лієсової школи при ул. Зиблікєвича, де вже очікували єго краєвий маршалок гр. Ст. Бадені, члєни краєвого віддїлу, куратория школи і учителі з дир. Тинєцьким. Мінієтер оглянув будинок, музей, роботи, пляни і рисунки учеників, почім звиджував ботанічний огород і викладові салі. Побут в школі трєвав 50 мінут. З відєси поїхав з маршалком до стрійського парку, а з відтам поїхав до політєхніки, де звидів гірничий музей. Потому удав ся до дирекції домен і лієсів. Тут предстєвляли єму урядники, тут також удїляв аудієнції. З дирекції домен і лієсів постунив в намієстництво і тут також удїляв аудієнції. По сїданю у кн. Сангушка поїхав мінієтер до Дублян, де оглянув рільничу школу. По повороті з Дублян відбув ся обід на чєсть мінієтра у гр. маршалка. Дня 16 рано відїхав мінієтер до Відня.

— В справі нового руського театру в Галичині, про котрий ми недавно писали, оголошує п. Костє Підвисоцький, режієр і артиєт руського народного театру під зарядом львівської «Руської Бєсїди», таке письмо: «В кількох газетах подано звієтку про заснованє «нового руського театру», де мене вказувано яко оснуватєля-директора того театру. Однак се минає ся з правдою, бо що-до перших вієстіє із Самбора, то дійєсно п. Манастирєккий, урядник цементничий в Самборі, і п. Янович, драматичний артиєт руського театру задумували оснувати новий руський театр, але оно розбило ся... Що-до звієстки з Терєбовлі — можливе є, що п. З. Новицький надуживає моєї повільности і ставить на афішах мене яко директора. Наколи так є дійєсно, то се нікчємне впроваджуванє в блуд П. Т. Публіки, а брутальний визиск мого імені. Річ була така: В сїчнї с. р. заявив ся п. З. Новицький зі своєю громадською артиєтичною в Мільниці, а провідавши що я перебуваю в Горошєвій коло Мільниць, прийхав до мене і просив, щоби я з жєною взяв участь у вистєвах на підставі моєї концєсії. Зразу я не хотїв і слухати про те, однак по довгих просьбах я згодив ся і дав єму повномочє, ставити спектаклєві штуки під моїм дозором в околиці Борщєва. Так початковю і було. Однак по кількох тижнях пропав був п. З. Новицький мов під землю, що я аж через поліцію про єго побут в Скалаті довідає ся. Безпороволично жагадав я звороту концєсії і позичєних штук драматичних, однак надармо, бо п. З. Новицький і не відписує на моє письмо. Так веде ся ще від марця с. р. Привселюдно доси не вистунав я против него, жалуючи тих людей, що ділять з ним незавидну долю, бо й справді було у него кількоро здібних. Але тепєр заявляю і забороняю п. Новицькому уживати на афішах мого імені і визнаю єго, щоби в як найкоротніє часі звернув мені концєсию і випозичєні штуки драматичні; в противнім случаю виступлю проти него на дорогу права. При тій нагоді мушу і се піднести, що зовсім безпідставно закидують мені, мов би я стрємів до осягненя самостійної дирекції театру; а що я постарав ся о концєсию на самостійні вистєви театральної, то тому причиною були обставини, які були позбавили мене на разі куска хлїба. Моїм одиноким ідеалом є: працювати для розвитку русько-народного театру, під якою би той фірмою і не був».

— В Східниці відбули ся в четвер збори всіх підприємців нафтових під проводом дрогобичного старости. Збори мали пересвідчити одно-сторонню поінформованого начальника повіту, що причиною забурень були різні провокації зі сторони місцевих органів поліційних, а також сповнене, імовірно через неосторожність самого жандарма, убийство Кукільського.

— Еміграційні ошуканства. З Ст. Павль в стані Мінесота доносять: Тисяч двіста емігрантів Русинів і Поляків з Австрії, знаходять ся в Вініпегу а їх положення справляє немало клопоту місту в заопікуваню ся ними. Їх ошукано в огидний спосіб в вітчині через тамошних агентів, котрі їх вивабляють в світ золотими обітницями, що дістануть все разом: поле, дом, худобу, знаряддя до господарства і поживу, скоро тільки прийдуть до Манітоби. Ні один з них не уміє ані слова по англійськи. Всі они з Галичини, є рільниками і належать до греко-католицької церкви. Їх відносини є гідні пожалованя а міскі власти мусять пильнувати, щоби ті легковірні люди не дали ся ошуканцям визискати.

— Вистава червоної худоби рогатої в Кракові розпочала ся минулої суботи. Виставу отворив міністер гр. Ледебур. Число худоби доходить до 250 штук, з чого припадає на селян 85 штук. Молочність сеї породи виносить 2000 до 2800 літер молока річно. На опас припадає ся також дуже добре.

— Присвята «Душпастирив». На спомин єго гармонійної ноти з «Монитором», «Д'блом», «Кур'єром» і «Галичаном» присвячуємо єму невеличкий стишок з Гайного:

»Selten habt ihr mich verstanden,
Selten nur verstand ich euch —
Doch als wir im Koth uns fanden,
Da verstanden wir uns gleich«.

— Громи бють в найвищі дерева — каже по-словця. Але се зависить не так від висоти, як від прикмет дерева притягати громи. Ся прикмета полягає в тім, що деякі дерева мають в собі більше товщу, деякі менше. Найбільше товщу в літі мають в собі буки, найменше дуби і смереки. Древа з сухими конарами найбільше наражені на удари громів. Статистика ударів громових потверджує ті виводи. Тому треба підчас бурі уникати дуба та смереки, а ховати ся під бука.

— Про убийство Анни Сімон доносять пештеньські дневники ще таке: Бойчев знадив Анну до Філіпополя посередством любовного письма. Анна Сімон прибула 9 мая до Філіпополя і замешкала в одній гостинниці. З відеи уврвадив єї фіякер і підвіз до мосту на Маріці. Тут ждала на неї приватна коляска, що мала єї завезти до двора Бойчева на селі. Візником був перебранний жандарм Богдан. Анна, з малим кошником в руках, сіла, нічого злого не сподіючись, до коляски а рівночасно вейти до неї Бойчев і префект поліції, Новачіч. Всі відіхали в сторону місцевости Чірпан. Анна затрівожилась, спостерігши, що єї везуть за місто. Она стала кричати, але крику сего не чув ніхто. Коло Чірпану, віддаленого від Філіпополя о 10 кілометрів, находит ся палатка кн. Фердинанда а недалеко від неї малий островчик, посеред Маріці. Туди, на остров, повезено Анну і велено їй висісти. Коли дівчина вийшла, сейчас зловили єї кріпкими руками оба єї товариші і піддали їй силою нюхати хлороформ. Анна пручалась і кричала, але даром. Єї затуманено, відтак роздягнуто до нага, привязано їй до шиї величезний камінь і кинено до води. В Філіпополі спалили відтак оба злочинці кошчок своєї жертви, а одіж єї, звернувши в мішок і начинивши мішок камінєм, кинули в керничю. Зізнаня ті поробив імовірно візник Богдан.

— Атенат на президента республіки Фора, доповняемо такими вістями. Президент їхав на перегони кінські о 1 годині 22 минут в полудне. На тім самім місці, де в 1867 р. Березовський стрілив на царя Александра II. і не далеко від місця, де минушого року 14 літний божевільний робітник Франсоа стрілив на президента пустим вистрілом, коли Фора їхав на ревію військову в Лшонпан, доконано і тепер замах на него. Фора їхав в гальовій закритій колясці з своєю женою. Коли скручував коло каскади в Боа де Больонь, щоби звернути до Лшонпан, почуто сильну детонацію, а за глибокими рядами людей, що стояли збитою масою з правого боку дав ся бачити стовп диму, що обняв собою густий корч цвітучої бозини. Від детонації і крику публіки спинались коні президента, але в тій хвили рушили з місця. В другій колясці їхала донька Фора панна Луція і пані Берж з своїм чоловіком. Донька поблідла на вид всего. В мить проломилась товпа шпаліг і кинулась в сторону, з відки димилось. Кликано: »Ловіть злочинця, убийте єго!« Товпа накинулась нь чоловіка, що як-раз стояв під корчом бозину і руці держав череп вистріленої бомби. З чоловіка сего здерто одіж і бито палицями. Ледви поліція заступила єго. Побитого і покровленого мнимого злочинця заведено до гостинниці де ля Каскад і тут доперва спізнано, що се агент поліційний Росто. Дійсний злочин-

ець уїшов. В місці, де публіка накинулась на агента, подибано останки металевого циліндра, 20 сантиметрів довгого а 10 широкого, біля того карточку з словами: »Покаране Фелікса Фора« і короткий шпалет з вирізаною на ручці напистою: »Альзация, Лютарингія, Польща«. Трохи подальше лежав пістолет старої системи, набитий остро. З того вносять, що злочинець запалив бомбу на те, щоби відтак в замішаню стрілити на президента. Але коляска не задержалась, а напад наглий товпи перебив напастникови виконане замаху. Фора удав ся на місце перегонів, де ще про атенат ніхто не знав. Він засів в ложі побіч великого князя Сергія з женою і других гостей. Аж по хвиліці наспіла вість про невдалий замах і тоді посипались гратуляції. Рівнож, коли Фора вертав з перегонів, витала єго публіка з дійсним одушевленем. Фора не видавав ся зворушений цілою справою і вернув спокійно до елізейської палати. Доіски поліції не викрили досі нічого. Бомба осмаліла корч бозини і відорвала кілька галузок. Поліція обставила місце атенату, щоби місце замаху докладно зняти. Узвизнено троє людей, з котрих одного сейчас по переслуханю пущено на волю. Префект поліції Лешін сам веде дохочене Агента побитого віддано до шпиталю. Голова і лице Роста — одна рана. Мимо сего не грозить єму смерть. Один з увязнених зве ся Евжен Галле, 19 літний молодець, другий 15 літний не хоче подати свого імени. Поліція глядить ще за третім, що недалеко від місця замаху грав на гармоніїці. Лешін думає, що атенат не був серіозний, а наколи був серіозний, то вийшов від чоловіка, що набив собі голову польськими мріями. Тому і хотів він доконати свій чин на місці, де колись Березовський стріляв на царя. Амбасадори держав склали вчора гратуляції Форови в імени своїх монархів.

— Процес о шпигунство против Бартмана і Ванічка розпочав ся у Відні і веде ся перед присяглыми судьями. Бартмана обжалує прокураторія о зраду державну карану смертю через повішене, а Ванічек стоїть під закидом вейввини, за що грозить єму кара досмертної вязниці.

Вина обох основує ся на тім, що зраджували військові таємниці, як пляни твердинь, мобілізаційні розкази і пляни дизлюкації войск одному з *attachés* з чужої держави і то за особною винагородою. Бартман жертвував свої услуги тій державі (якій акт обжалованя не говорить) аж до 1900 року за винагородою 75.000 зр. Ванічек був вейвробітником при зіставленю плянів мобілізації і доставав за свою роботу також винагороду. Оба обжаловані не признають ся до вини. Бартман каже, що він не видавав ніяких таємниць а те що робив, то доходив до него на підставі студій по бібліотеках, книжках і на підставі своєї комбінації; єму не були звісні ніякі тайні кабінети ані письма. Ванічек переслухований оповідає, що брав участь в воевних виправах 1859 і 1866, був ранений а пізнійше спенсіоновано єго несправедливо. Бартманови помагав толкує ся, але тайних приписів не бачив на очі. На підставі войськових діл і при якій такій фантазії кожний то само може написати і не має то ніякої вартости.

Бартман признав ся, що всі гроші програ-

вав на лотерію і втягнув до тої гри і Ванічка а пізнійше до своєї роботи. Стало ся се так: Ванічек обжалував одного офіцера, що постуває некоректно, той знов обвинив Ванічка о клевету! Рада гонорова відобрала Ванічкові офіцереку шаржу. Коли жалував ся Ванічек перед Бартманом, сей послідний відповів: »Видиш і мені стала ся кривда, але я пімстив ся, від року 1890 достарчую відомостей певній державі«. Ванічек відповів Бартманови, що єму все одно, що чоловік, котрий 30 літ державі і в многих битвах служив, сли єго так трактує ся, не може на нічого оглядати ся. Тоді зараз спорядив Ванічек плян мобілізації піхоти і віддав Бартманови. Розправа веде ся при затворених дверях.

— О страшнім нещастю в Родзині, доходить нові вісти. Земля стала ся там западати наслідком того, що вода дістала ся до опорожнених вже законів вугля і підмулювала чим-раз більше склепінє. Під Радзинем, вздовж ріки Руди, ідуть широкі закони вугля, »Георг« і »Віденштайнзеген«, побіч них стоять великі забудованя фабричні — цинківні, сірківні і вальцівні. Коло Родзиня лежить давний закоп »Абендштерн«, де залишено всяку роботу ще 1894 року. Пусту просторонь закону від часу опустіння залила вода, грозило се і закопови »Георг«, для того оба закони переділено грубим на десять метрів муrom. Однак вода підмулила навіть сей мур і всім місяців тому муєла робота в законі »Георг« залишити ся на чотири неділі, доки спроваджені з Америки машини не випомпували всеї води. З часом опорожнив ся і другий, сусідний закоп »Люїзенглік«, підведений через захланність властителя, мліонового Німця графа Лебеке далеко по під село Родзинь, під котрим по опустіню закону остала ся пуста просторонь, переділена невеликою верствою землі, котру вода все більше підмивала. Щілини добачувано там уже давнійше, а доперва 3-го с. м. прийшло до катастрофи. Земля стала западати ся, вода залила шпиталь, де лежало 80 слабих, і виліла ся на село. Доми стали пукати, сходи і мурі осідали і трясали ся, люди почали вискакувати вікнами. А діяло ся се вночі, тож кожний остав ся при тім, в чім вискочив з постелі. Много людей вивихнуло собі і поломило руки і ноги. Катастрофа знищила цілковито кільканадцять домів, ушкодила кількадесять будинків. Шкоду обчислюють на 2,000.000 марок. Часть людности примічено по сусідних селах, заряд зелізниці визначив своїм урядникам десять вагонів на хвилеве мешканє, а кілька сот народу днює і ночує під голім небом, а до того треба побоювати ся дальших нещастя. При западаню землі, чути було гук немов при стрілянню з гармат. Управитель законів гр. Лебеке виїхав, а уряд громадский виточує єму процес.

— Спростованє похибки. У вчерашнім (124-ім) числі »Руслана« зайшла похибка в статі »Ревізия катастроу ґрунтового«. Іменно в 26-ім рядку другої шпальти має бути: »На „*лиці*“ наложено висний дохід катастральний«, а не як хибно видруковано »На місци«....

Розклад їзди на зелізницях

після часу середно-європейского пізнішого о 36 минут від львівского, важний від 1-го мая 1897.

Пойзд	год.	приходить до Львова	Пойзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	»	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
»	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
»	8:25	з Сокала і Ярослава через Раву	»	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
»	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	»	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславоном
»	10:35	з Ярослава	»	9:25	до Белзця в спол. з Сокалем і Ярославоном
мішаний	1:15	з Янова	мішаний	9:40	до Янова
поспішн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	особовий	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславоном	»	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	мішаний	1:04	до Янова від $15/6-31/8$ в свята
»	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
»	5:25	з Белзця в спол. з Сокалем і Ярославоном	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
»	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольного
»	6—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $1/5-14/6$ і від $1/6-30/6$ щоденно, від $15/6-31/8$ в повседневні дні
Ніч			»	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова в Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8—	з Янова від $1/5-14/6$ і від $1/6-30/6$ щоденно, від $15/6-31/8$ в повседневні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокала і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від $15/6-31/8$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	»	7:30	до Стрия і Лавочного
»	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	»	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	»	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославоном, з Розвадовом і Н. Санчом
»	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславоном	особовий	11—	до Підволочиск і Бродів
»	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславоном	»	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
»	3:30	з Підволочиск	»	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирови
поспішн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом			

ГАЛИЦЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по 3 28—?

4 1/2 0/0 на рік.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайдення!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

склад і рукодільня обуви мужескої, дамської і для дітей

у Львові, п.л. Бернардинська ч. 10.

(напроти ул. Пекарської)

має честь повідомити отрим Вп. Публіку, що виробляє **ОБУВУ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайдення, з всякого рода шкір, як: **Обувь** мужеске і дамске, також **чоботи** з хольями тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних.

Також привімає до відновлення і направи **Кальоші** і **Плащі** кавчукові, всякі **гумові** приряди як також **зельованя** обуви кавчуком.

Всякі замісцеві замовлення виконує в можливо як найкоротнім часі.

Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанем

Іван Яримович.

129 3—10

Спеціаліст до направи кальошів і плащів навчукових.

Магазин блаватних товарів
Дамської конфекції
Білизни

у Львові,
Академічна ч. 12.

Антін Пізунський

поручає великий виріб сезонних новостий, а також склад полотен, шертінгів, хусток, ручників, сервет, обрусів, пончів, скарпеток. — Робітня сукон і швальня білизни. Прібки на жаданє висилає ся. Ціни як найприступніші. 151 2—47

Перший руский склад і робітня виробів
ножівничих власних і англійських

під фірмою

Іван Ляврук

поручає

Бритви, ножички, сцизорики, трокарі і пуцадла для худоби, ножі і ножіці огородові, ножі столові і кухонні, і різні вироби ножівничі.

Приймає бритви до остреня і обтяганя і всякі замовлення так в місци як і з провінції виконує як найскорше і найдокладніше.

Дякуючи за дотеперішні взгляди прощу поважаних родимців о такі і на будуче

з поважанем

Іван Ляврук, ножівник
ул. Галицька 6, у Львові.

128 4—10

Болеслав Янковський
Робітня рушникарска і продаж оружа

у Львові

ул. Чарнецького

число 2

поручає стрілецьке оруже всяких системів під випробованою і управильною гарантією. Продаж **лусок набоевих**, машинок до набиваня і закручуваня. Реконструовані набой, рівнож мірки на порох примінені до калібру. — Всякі репарації приймає ся під гарантією. 8—10

Люд. Шелігевич

годинникар

передтим

Володислав Даєвский

виконує всі роботи входячі в обсяг годинникарства

у Львові, ул. Коперника ч. 8.

заразом удержує склад годинників і зеґарів з перворядних фабрик заграничних з гарантією і по **уміркованих цінах**.

Замовлення з провінції виконує як найточніше. Направа зеґарків і зеґарів заразом антиків з **2-літною гарантією**. 154 7—10

Робітня уніформів

для п. ц. к. офіцирів, урядників

і пп. студентів

а заразом всяких убрань мужеских

Йосифа Сеґети

у Львові, при улиці Папській ч. 22.

Всякі замовлення виконують ся по цінах умірених в як найкоротнім часі, так в місци як також на провінцію. 130 3—15

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найвищою оплатою.

Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими Товариствами контраасекураційними подають „Дністрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвиші суми.

Полієн „Дністра“ приймає Банк кравчий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Дністеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услівя і видає полієн і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“ стоваришенє зареєстрованє з обмеженою поручкою, приймає від своїх членів і третих лиць вклада до опроцентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителам реалностей, вільних від титарів, за поручкою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє аґенції в місцевостях де „Дністеръ“ не є заступлений, приймають ся. (42—?)

За добірне оруже
СРІБНИЙ МЕДАЛЬ.

Робітня рушникарска

В. Шадковскій

С. Копчинський

у Львові, площа Бернардинська число 1.

Виробляє і удержує на складі випробованє мисливске оруже всяких системів, як також перерабляє зі старих на найновіші системи.

Замовлення і репарації так в місци як і на провінції виконує скоро і старанно. 152 7—10

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеґанцією після найсвіжіших журналів. 54—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 42—?